

Врз основа на член 25 став 4 од Законот за иновациската дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/2013, 137/2013, 41/2014, 44/2015, 6/2016, 53/2016, 190/2016 и 64/2018), Управниот одбор на Фондот за иновации и технолошки развој, на седницата одржана на 06.06.2018 година, донесе

ПРАВИЛНИК

За инструментот за поддршка - кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации¹

Член 1

Со овој правилник се утврдуваат основните карактеристики на инструментот за поддршка – кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации² (во натамошниот текст: Инструментот), критериумите и постапките за аплицирање за кофинансирање и критериумите и процедурите за доделување на кофинансиран грант или условен заем.

I. ОСНОВНИ КАРАКТЕРИСТИКИ

Член 2

Целта на овој Инструмент е да поттикне зголемување на истражувањето и развојот во приватниот сектор, да се охрабри соработката помеѓу приватниот сектор и високообразовните инаучни установи, како и останати форми на соработка за комерцијализација на иновации.

Член 3

Инструментот е наменет за микро, мали и средни претпријатија кои сакаат да развијат иновативен производ, услуга или процес, сами или во соработка со друго претпријатие или установа која врши високообразовна, односно научноистражувачка дејност. Инструментот нуди финасиска поддршка на претпријатија регистрирани во Република Македонија со цел да развијат и имплементираат иновативни решенија, вклучувајќи поддршка за претпријатија со висок потенцијал за раст.

Поддршката преку овој инструмент ќе биде доделена на проекти со јасна комерцијална цел кои се во фаза на прототип (или соодветна фаза во зависност од

---

¹ „Кофинансирани грантови и заеми за комерцијализација“

² „Кофинансирани грантови и заеми за комерцијализација“

видот на иновативниот производ, услуга, процес) се до предкомерцијална (предпазарна) фаза.

Член 4

Преку овој Инструмент Фондот за иновации и технолошки развој (во натамошниот текст: Фондот) обезбедува финансирање **до 70% (седумдесет) проценти** од вкупниот буџет за проектот, во максимален износ од **100.000,00 (стоилјади) евра**.

Преостанатиот износ од вкупниот буџет за проектот се обезбедува од страна на Апликантот.

Средства добиени од Фондот по која било друга основа или која било друга државна помош, нема да се сметаат за прифатливи средства за кофинансирање од страна на Апликантот.

Член 5

Финансирањето под овој инструмент може да биде доделено во форма на кофинансиран грант или во форма на условен заем, во зависност од висината на приходите на апликантот, при што се применуваат следниве критериуми:

- финансирањето за претпријатија со годишен приход кој не надминува 500.000,00 (петстотини илјади) евра во претходните две години, се доделува во форма на кофинансиран грант;

- финансирањето за претпријатија со годишен приход кој надминува 500.000,00 (петстотини илјади) евра во претходните две години, се доделува во форма на условен заем.

Финансирањето доделено во форма на условен заем по завршувањето на проектот може да биде конвертирано во кофинансиран грант доколку корисникот ги исполни условите наведени во член 6 од овој Правилник.

Износот доделен во форма на условен заем не може да надмине 30% од вкупниот капитал на апликантот. Под вкупен капитал на апликантот се подразбира износот на запишаниот капитал, резервите и нераспределената добивка.

Условниот заем треба да биде отплатен во рок од 5 (пет) години по завршувањето на проектот.

Обврската за отплата на условниот заем започнува од денот на завршување на проектот.

Условниот заем се отплаќа на квартални интервали со фиксна каматна стапка од 2% (два проценти) на годишно ниво по услови определени во Договорот за доделување средства за условен заем.

Член 6

Условниот заем од член 5 став 1 алинеа 2 од овој Правилник, може да биде делумно конвертиран во кофинансиран грант, по исполнувањето на следниве услови:

- завршниот извештај на проектот (описен дел и финансиски дел) да е одобрен од страна на Фондот,

- корисникот на условниот заем да го задржи тековниот број на вработени(вкупниот број на лица вработени кај корисникот според годишен Финансиски извештај поднесен во Централен регистар за последната година од спроведување на проектот) најмалку 2 години по завршувањето на проектот,

- корисникот дополнително да вработи најмалку 5 (пет) лица (со најмалку стекната Диплома за завршени додипломски студииво научните подрачја на природно-математички науки, техничко-технолошки науки, медицински науки и здравство, биотехнички науки, економски науки, организациски науки и управување), кои ќе бидат ангажирани во претпријатието најмалку 2 години од моментот на нивното вработување и

- корисникот да ги има уплатено сите доспеани обврски за главнина и камата до денот на одобрувањето на конверзијата од страна на Фондот.

Корисникот поднесува Барање за одобрување на конверзијата до Фондот заедно со доказ за исполнување на условите за конверзија наведени во став 1 на овој член.

Поради природата на условите за конверзија, конверзијата може да биде одобрена од страна на Директорот на Фондот најрано две години по завршување на проектот.

По одобрување на конверзијата од условен заем во кофинансиран грант, за преостанатите обврски, од денот на поднесување на барањето за конверзија, Корисникот треба да се придржува кон правилата и обврските кои важат за корисниците на доделени средства во форма на кофинансиран грант.

Член 7

Во случај на финансии доделени во форма на кофинансиран грант, по успешна комерцијализација, приходите (не само добивката) на корисникот

остварени како резултат од проектот добиени од продажбата на производот/услуга или некој друг последователен производ/услуга врз основа на технологијата развиена во рамки на проектот финансиран од страна на Фондот, станува основа за плаќање на ројалти кон Фондот.

Секое плаќање на ројалти се врши по стапка од 5% (пет) проценти од годишниот приход на корисникот добиен од продажба на производот/услугата кои се резултат на проектот, до остварување на повраток на 120% (стоидваесет) проценти од износот исплатен од страна на Фондот или за период од 5 (пет) години по завршувањето на проектот, во зависност од тоа кој услов е прво постигнат.

Плаќањето на ројалти се пресметува годишно од страна на Фондот во тековната година за претходната година, и треба да биде исплатено од страна на Корисникот кон Фондот најдоцна до 31 март во тековната година за претходната година.

Член 8

Времетраењето на проектот за кој се доделени финансиски средства преку овој Инструмент може да биде до 24 (дваесет и четири) месеци.

Директорот на Фондот, врз основа на оправдани околности може да одобри продолжувања на спроведувањето на проектот до два месеца.

Продолжување на спроведувањето на проектот подолго од периодот од став 2 на овој член може да биде одобрено само по одлука донесена од страна на Комитетот за одобрување на инвестиции.

Под оправдани околности, времетраењето на спроведувањето на проектот може да биде продолжено најмногу за дополнителни 12 (дванаесет) месеци по претходно добиено одобрување во согласност со став 2 и став 3 од овој член.

Во случај на продолжување на времетраењето на спроведувањето на проектот, износот на доделениот грант не може да биде зголемен.

II. ПОСЕБНИ КРИТЕРИУМИ ЗА ПОДОБНОСТ

Член 9

Подобни за финансирање се предлог проекти од сите сектори.

Предлог проектите може да бидат поднесени од поединечен апликант (микро, мало или средно претпријатие) или од конзорциум воден од микро, мало или средно претпријатие.

Предност за финансирање ќе имаат проекти кои вклучуваат соработка помеѓу приватниот сектор и високообразовни односно научноистражувачки установи или останати форми на соработка за комерцијализација на иновации.

Член 10

Критериумите за подобност кои апликантот треба да ги исполни се:

- да е трговско друштво основано согласно Законот за трговски друштва и регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија;
- да е микро, мало или средно претпријатие (до 250 вработени);
- да е вомнозинска македонска сопственост (50,1% или повеќе);
- да е во сопственост на физичко лице/а и/или микро, мало или средно претпријатие (со мнозинска македонска сопственост со 50,1% или повеќе) и/или установа која врши високообразовна, односно научноистражувачка дејност (со сопственички удел во апликантот до 20%);
- годишните приходи на претпријатието да не надминуваат 1.000.000 (еден милион) евра, според финансиските извештаи за претходните две фискални години;
- да не е капитално поврзан (согласно Законот за трговски друштва) со друго претпријатие каде што збирните годишни приходи на двете претпријатија надминуваат 1.000.000 (еден милион) евра во претходните две фискални години, освен во случај на капитална поврзаност со високообразовна, односно научноистражувачка установа;
- да нема акумулирано повеќе од 200.000,00 (двесте илјади) евра помош од мало значење за период од три фискални години, вклучувајќи го и побараниот износ на средства од Фондот согласно Законот за контрола на државна помош Уредбата за условите и постапката за доделување на помош од мало значење (de minimis);
- да нема акумулирано повеќе од 100.000,00 (сто илјади) евра помош од мало значење за период од три фискални години, вклучувајќи го и побараниот износ на средства од Фондот, ако претпријатието е активно во секторот за патен сообраќај, согласно Законот за контрола на државна помош Уредбата за условите и постапката за доделување на помош од мало значење (de minimis);

- да не е во потешкотии (претпријатие во потешкотии е претпријатие кое не е во можност да ги исполнува своите обврски од сопствените ресурси или со средства што може да ги добие од својот сопственик/акционерите или кредиторите, за да ги запре загубите, кои без надворешна интервенција од давателите на помош со сигурност ќе доведат до краткорочен и долгорочен престанок со работа на претпријатието); и
- да не се занимава со производство на јаглен.

Член 11

Поединечен апликант може да склучи договор за соработка (поддоговор за услуги) за истражување и развој со установи кои вршат високообразовна и/или научноистражувачка дејност од земјата и од странство или друго претпријатие.

Во случај на предлог проект поднесен од страна на поединечен апликант кој вклучува договор за соработка за истражување и развој, правата и обврските на апликантот и високообразовната и/или научноистражувачката установа треба да бидат регулирани во договорот за соработка.

Поделбата на правата и обврските како и прераспределбата на буџетот на проектот треба да биде добро аргументирана во предлог проектот.

Член 12

Во случај на предлог проекти поднесени од страна на конзорциум, предлог проектот во име на конзорциумот го поднесува Водечки апликант.

Водечкиот апликант треба да ги исполнува критериумите за подобност наведени во член 10 од овој Правилник.

Членови на конзорциумот можат да бидат: претпријатија, високообразовна и научно-истражувачка установи од земјата и од странство.

Во случај на предлог проект поднесен од страна на конзорциум, правото на комерцијализација на резултатите од проектот треба да припаднат исклучиво на Водечкиот апликант.

Секој член на конзорциумот треба да ги исполнува следниве критериуми:

- членот на конзорциум да нема акумулирано повеќе од 200.000,00 (двесте илјади) евра помош од мало значење за период од три фискални години, вклучувајќи го и побараниот износ на средства од Фондот согласно Законот за контрола на државна помош Уредбата за условите и постапката за доделување на помош од мало значење (de minimis);

- членот на конзорциум да нема акумулирано повеќе од 100.000,00 (сто илјади) евра помош од мало значење за период од три фискални години, вклучувајќи го и побараниот износ на средства од Фондот, ако е активен во секторот за патен сообраќај, согласно Законот за контрола на државна помош Уредбата за условите и постапката за доделување на помош од мало значење (de minimis);

- да не е во потешкотии (претпријатие во потешкотии е претпријатие кое не е во можност да ги исполнува своите обврски од сопствените ресурси или со средства што може да ги добие од својот сопственик/акционерите или кредиторите, за да ги запре загубите, кои без надворешна интервенција од давателите на помош со сигурност ќе доведат до краткорочен и долгорочен престанок со работа на претпријатието) и

- да не се занимава со производство на јаглен.

Правата и обврските помеѓу членовите на конзорциумот треба да бидат регулирани со договор за конзорциум.

Поделбата на правата и обврските како и прераспределбата на буџетот на проектот треба да биде добро аргументирана во предлог проектот.

Доколку предлог проект поднесен од страна на конзорциум е одобрен за финансирање, Фондот потпишува Договор за доделување средства со Водечкиот апликант.

Водечкиот апликант станува корисник на кофинансиран грант или условен заем од страна на Фондот и е одговорен за финансиското управување на доделените средства во согласност со Договорот за доделување средства.

Член 13

Средствата добиени од Фондот треба да бидат наменети за развојни активности и имплементација на предложената иновација.

Прифатливи активности за финансирање се следниве:

- активности за истражување и развој,
- активности за тестирање,
- активности поврзани со заштита на интелектуална сопственост,
- дизајн,
- развој на пилот линии,
- активности поврзани со обезбедување квалитет и
- активности за маркетинг и продажба (насочени кон доведување на иновацијата до инвестициска подготвеност и зрелост за воведување на пазарот).

Листа на активности од став 2 на овој член не е ограничувачка.

Член 14

Трошоци прифатливи за финансирање под овој инструмент се:

- бруто плати (за лица вработени кај корисникот и членовите на конзорциумот). Износите на бруто плати за вработените лица ангажирани на проектот треба да соодветствуваат на воспоставените практики на корисникот пред почетокот на проектот;
- набавка или/или изнајмување на опрема и потрошни материјали за истражување и развој;
- поддоговорни услуги за истражување и развој (пр. тестирање, лабораториски услуги и сл.);
- ангажирање на експерти/советници за истражување и развој;
- ангажирање на консултанти за останати потреби директно поврзани со очекуваните резултати на проектот (експертиза поврзана со иновациски менаџмент, финансиски менаџмент, мобилизација на средства, бизнис развој, маркетинг, правни работи, заштита на интелектуална сопственост и друго);
- подготовка и поднесување на пријава за патент, заштита на трговска маркаи/или ндустриски дизајн;
- трошоци за маркетинг и
- канцелариска и деловна поддршка (наем на деловен простор, режиски трошоци, банкарски провизии, сметководствени услуги, хостинг и останати видови на административна помош) во максимален износ од 10% (десет проценти) од вкупниот буџет на проектот. Средствата за канцелариска и деловна поддршка се доделуваат на квартална основа, како вкупен износ, за подставките за кои постои доказ за направен трошок.

Единствено трошоците настанати за активности спроведени за времетраење на проектот, а кои се во согласност со одобриениот буџет на проектот и правилата и процедурите на Фондот се подобни за финансирање.

Трошоци неприфатливи за финансирање под овој инструмент се:

- отплата на камата или долг на друга страна;
- трошоци и провизии за минати или можни идни загуби или долгови;
- покривање на загуби поради размена на валута, такси и казни;
- трошоци за забава и угостителство;

- трошоци за регрутирање на кадар (трошоци за објавување на оглас, провизии од агенции за вработување, трошоци поврзани селекција на кандидати и слично) и трошоци за преселба;
  - купување на земја или згради, вклучувајќи и реновирање;
  - готовинска исплата од посебната сметка на проектот;
  - извозни активности (трошоци директно поврзани со извоз на производи, со основање и работење на мрежа за дистрибуција слично) или за други тековни трошоци на претпријатието поврзани со извозни активности);
  - годишни такси за оддржување на патент (со исклучок на добро оправдани случаи проценети како дозволив трошок при евалуација на предлог проектите);
  - додатоци на плата;
  - трошоци за консултантски услуги обезбедени од страна на сопственик/ици на корисникот;
  - наем на деловен простор од закуподавец кој учествува во активностите на проектот или е поврзано лице со претпријатието корисник,
  - набавка на товарни транспортни возила од страна на претпријатија кои вршат товарен патен транспорт за наем или надоместок;
  - набавка на патнички возила (со исклучок на добро оправдани случаи проценети како дозволив трошок при евалуација на предлог проектите) и
  - трошоци за набавка на половна опрема.
- Не се подобни за финансирање и трошоци за реализација на активности кои претходно биле финансирани од други извори.

Листа на трошоци од став 3 на овој член не е исцрпна.

Член 15

Во случај проектот да се базира на веќе постоечки права на интелектуална сопственост, апликантот е должен заедно со предлог проектот да достави доказ за право на користење на интелектуалната сопственост во вид на договор за лиценцирање, договори за „in-kind“ придонес или друг вид на договор кој потврдува дека апликантот има право на користење на интелектуалната сопственост на која се базираат резултатите од проектот.

Апликантот не смее свесно или намерно да ги нарушува правата на интелектуална сопственост на кое било трето лице.

Во случај на проект кој не вклучува договор за соработка со високообразовна и/или научноистражувачка установа или договор за конзорциум каде како член на конзорциум се јавува високообразовна и/или научноистражувачка установа, сите права на интелектуална сопственост и „know how“ кои ќе бидат создадени за време на имплементација на проектот и/или како резултат на спроведувањето на

проектот му припаѓаат на корисникот и доколку е применливо, корисникот треба да ги заштити правата на интелектуална сопственост.

Во случај на проект кој вклучува договор за соработка со високообразовна и/или научноистражувачка установа или договор за конзорциум каде како член на конзорциум се јавува високообразовна и/или научноистражувачка установа, правата на интелектуална сопственост треба да бидат јасно регулирани во договорот за соработка или договорот за конзорциум. Правото на комерцијализација на интелектуалната сопственост треба да припадне исклучиво на корисникот.

Фондот нема да биде одговорен за спорови поврзани со правата на интелектуална сопственост помеѓу апликантот/корисникот и трети страни.

III. ПРОЦЕС НА АПЛИКАЦИЈА

Член 16

Финансиските средства под овој инструмент се доделуваат на конкуритивна основа по објавен јавен повик.

Јавниот повик ќе биде објавен во најмалку два јавни медиуми и на веб-страницата на Фондот.

Рокот за поднесување на предлог проектите ќе биде одреден помеѓу 30 (триесет) и 90 (деведесет) дена од денот на објавување на јавниот повик.

Содржината на јавниот повик е регулирана во Правилникот за управување на инструментите за поддршка на Фондот за иновации и технолошки развој (во понатамошниот текст Правилник за управување).

Износот на вкупниот буџет определен за секој јавен повик е одреден во Годишната програма за работа на Фондот и Годишниот финансиски план на Фондот.

За да поднесат предлог проект во врска со јавниот повик, апликантите треба да пополнат Проектна апликација и Буџет на проектот, заедно со останатата документација што е наведена во Правилникот за управување и во јавниот повик.

IV. ПРОЦЕС НА ЕВАЛУАЦИЈА

Член 17

Одлуката за доделување финансиски средства под овој Инструмент е во надлежност на Комитетот за одобрување на инвестиции (во понатамошниот текст Комитетот).

Комитетот врши евалуација на предлог проектите кои ја поминале фазата на предселекција.

При проверка на предлог проектите, Комисијата за административна проверка се води според Документ за административна проверка на предлог проектите.

Правилата и процедурите за административна проверка и за евалуација на предлог проектите подетално се регулирани во Правилникот за управување.

Член 18

Основните критериуми за евалуација на проекти и доделување средства под овој Инструмент се:

- степен на иновативност;
- квалитет на проектот;
- капацитет на проектниот тим;
- потенцијал на пазарот и
- влијание

Основните критериуми и подкритериумите за евалуација на проектите се дадени во образецот на Табелата за евалуација.

V. СПРОВЕДУВАЊЕ И НАДЗОР

Член 19

Корисникот има обврска да го спроведе проектот ефективно и ефикасно во согласност со Договорот за доделување средства и во согласност со добрите технички, економски, финансиски, управувачки, еколошки и социјални практики и стандарди.

Корисникот има право на пренамена на средства во вкупен износ од 10% (десет проценти) од вкупниот буџет на проектот за целото времетраење на проектот во насока на постигнување на очекуваните проектни резултати. За пренамената Корисникот е должен да го извести Фондот во рамки на кварталните извештаи и завршниот извештај.

Секое незначително отстапување од Проектната апликација и Буџетот на проектот (промени во планот на активности, клучните луѓе на проектот, итн) треба да биде претходно одобрено од страна на директорот на Фондот.

Секое значително отстапување од Проектната апликација и Буџетот на проектот (промена на доминантна сопственичка структура, пренамена на средства во износ повисок од 10% (десет проценти) од вкупниот буџет на проектот, итн.) треба да биде претходно одобрено од страна на Комитетот.

Фондот има за цел да поттикне иновативна дејности преземање ризик. Од причина што иновативните проекти често се развиваат различно од почетните очекувања, Фондот и Комитетото вој фактор ќе го имаат предвид при донесување на одлуките за одобрување на промени во проектот.

Правилата и процедурите за спроведување на проектот, подетално се регулирани во Правилникот за управување.

Член 20

Фондот врши надзор на проектот преку преглед на извештаи доставени од страна на Корисникот, преку спроведување натеренски посети и преку оценка на резултатите на проектот.

Кварталните извештаи и завршниот извештај се пополнуваат во обрасци изготвени од страна на.

Правилата и процедурите за надзор, следење и евалуација на резултатите на проектот во детали се регулирани во Правилникот за управување.

VI. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 21

За се што не е уредено со овој Правилник, важат одредбите од Правилникот за управување и законските прописи во Република Македонија.

Член 22

Со денот на влегувањето во сила на овој Правилник, престанува да важи Правилникот за инструментот за поддршка - кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации бр. 01-251/2 од 05.10.2016 година.

На договорите за доделување средства склучени со Фондот до датумот на влегување во сила на овој Правилник за управување ќе се применуваат соодветните акти на Фондот согласно кои се склучени истите.

Член 23

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето на Огласната табла на Фондот, а ќе се објави по добиената согласност од Владата на Република Македонија.

Бр. _____
Скопје, _____ година

Претседател на Управен одбор
Моника Јованова